

MANRESA
RESIDU ZERO

Procés participatiu per debatre sobre el nou model de gestió de residus de Manresa
Conclusions sobre l'enquesta i els tallers participatius

1. PRESENTACIÓ

El document que us presentem recull les aportacions fetes tant en l'enquesta sobre el nou model de residus com les sessions participatives que es realitzaren.

L'enquesta estigué activa del 17 de febrer fins el 9 d'abril i fou contestada per 1.544 persones.

L'11 de març es realitzaren tres sessions participatives on hi participaren restauradors, comerciants i ciutadania en general, en total 77 persones. Aquestes sessions tenien un triple objectiu:

- donar a conèixer el model actual de recollida de residus
- explicar altres models de recollida de residus
- implicar la ciutadania en la valoració d'un nou model de recollida de residus

PRINCIPALS CONCLUSIONS I IDEES DEL PROCÉS PARTICIPATIU SOBRE EL NOU MODEL DE GESTIÓ DE RESIDUS

Qui participa de l'enquesta?

Prou varietat, per tant, conclusions vàlides.

PER GRUPS D'EDAT		PER BARRIS	
Menys de 20 anys	32	Antic	99
Entre 20 i 34 anys	317	Mion-Puigb.Miralpeix	78
Entre 35 i 49 anys	536	Cal Gravat	30
Entre 50 i 64 anys	421	P. Ignasi Puig	12
Entre 65 i 79 anys	210	Cr. de Vic-Remei	108
80 anys o més	28	Passeig I Rodalies	195
		Cr. de Santpedor	237
		Pl. Catal. Bd. Saldes	140
		El Guix-Pda Roja	17
		Poble Nou	134
		Escodines	77
		Sagrada Família	113
		Fa.Sua.Pir.P.Nou	8
		Sant Pau	3
		Font Capellans	53
		Valldaura	158
		La Balconada	67
		Viladordis	15

Conclusions enquesta:

1. La fracció generada amb més quantitat és el plàstic en un 83%, seguida de l'orgànica en un 9%.

2. La fracció que es llença més sovint és el plàstic en un 54%, seguida de l'orgànica en un 32%. La diferència respecte la primera es deu al fet que l'orgànica fa pudor, vessa, etc. i es pot guardar menys dies a casa.

3-7. La freqüència amb què baixo les següents fraccions és:

- **Rebuig: Gairebé a parts iguals entre 1, 2, 3 i 7 dies la setmana.** Molta gent no recicla gaire o gens.
- Orgànica: 1/3 cada dia; 1/3, 3 dies; 16%, 2 dies; 13% mai (sabem que és molt més, però que un 13% ho admeti, ja és molt, i preocupant)
- Envasos: 36%, 3 dies; 22% cada dia i 2 dies
- Paper i cartró: 41%, 1 cop per setmana; 21%, cada 15 dies
- Vidre: 34% un cop per setmana; amb menys freqüència, un 46%. És la freqüència més baixa, de llarg.

8. El principal component de la bossa de rebuig és borra/restes de neteja en un 37%; bolquers un 8%; excrements un 7%. Una suma d'un 40% de persones hi tira, sobretot, coses que s'haurien de reciclar, sobretot orgànica. Aquesta dada, és la clau: vora un 40% de persones, no recicla gairebé gens.

9. Dia preferit per baixar el rebuig:

Dilluns, un 33%; Divendres un 22%. La resta, vora el 10%. Si al rebuig no hi ha res que faci pudor (menjar, bolquers, no passa res si es guarda el cap de setmana a casa i te'n vas...). Valorem opció 2 dies i triar?

10. Un 84% sempre porta les deixalles als mateixos contenidors. És molt.

Ens podríem plantejar seriosament associar cada família a una sola àrea de contenidors i no seria mal rebut.

11-12. Un 79-81% no té horari estable de baixar deixalles i aprofita quan surt per altres coses. Gran avantatge dels Contenidors intel·ligents respecte PaP.

13. La pregunta es deu haver malentès, i la gent ha entès destí per lloc final on ho porta el camió. Un 40% que no sàpiga on vagi cap residu no quadra amb les altres preguntes.

14. La deixalleria és utilitzada entre 1 i 8 cops l'any per més de la meitat de la població. Als dos extrems, vora un 20% un cop al mes o més; o gairebé mai; i un 14%, mai! Segur que en són més. Caldrà incentivar econòmicament l'ús de la deixalleria per aquells productes que no tenen altre destí possible, com l'oli...(excepte uns pocs que facin sabó)

15. La deixalleria mòbil i la fixa desperten una acceptació semblant

16. És més pràctic guardar els residus en cubells en un 62%, i bosses un 38%.

17. Molèsties camions: 68% els molesta estar parat darrere un camió; un 32% sentir-los de nit, cosa que és un percentatge alt, sabent que moltes persones tenen habitacions en llocs on no se senten els sorolls. Per tant, per a un nombre important, encara que no majoritari de manresans, el soroll nocturn és un problema. Estudiem bé horaris alternatius al nocturn: mig matí-migdia?; tarda-vespre?

18. Alta consciència, quan es va a comprar, dels envasos que es generen (42% sempre, 38 a vegades).... però tot i així, els envasos continuen sent els

residus més generats. Cal difondre alternatives, i pressionar comerços (lleis de residus, més incentius locals)

19. Un aclaparador 82% vol Pagament per generació.

20. Per Manresa, el millor model és:

Contenidors intel·ligents per domicilis i PaP per Activitats: 42% > CI per tothom 40%; PaP per tothom 18%.

Llegit d'una altra manera.

Per a domicilis: un 82% vol contenidors intel·ligents i un 18% PaP.

Per a activitats: un 60% vol PaP i un 40% CI.

21. Pregunta oberta:

■ **PaP domiciliari:**

+ Els defensors diuen que és més efectiu, que està provat en altres municipis, que obliga tothom a reciclar i que és més fàcil identificar qui no ho fa bé. Que no has de caminar fins als contenidors i és més còmode. Més llocs de treball. Els incívics que deixen coses fora dels contenidors, ho continuaran fent: traguem-los. Els contenidors no permeten reciclar als ocupes (no accés a la targeta). S'eviten fabricar uns nous contenidors que, a la llarga, seran un nou residu. Que allibera espai dels carrers per a les persones, i carrers més bonics.

- Els detractors es queixen de la brutícia al carrer, taques al terra, risc de bretolades/gossos/rates escampin deixalles, acumulació de bosses en voreres estretes; gran ocupació d'espai dels tòtems per blocs d'edificis i lletjor; i també de la poca flexibilitat per llençar les deixalles els dies i horaris que a cadascú li va bé, sabent que hi ha circumstàncies laborals i personals (familiars (monoparentals, mobilitat reduïda...)). Més molèsties

al trànsit (recollida més lenta). Molta gent no ho farà bé. Presència de cubells particulars davant establiments en carrers comercials (Guimerà ple de cubells a les 7-8 del vespre?). S'ompliran papereres de deixalles per la dificultat de reciclar. Deixar i recollir cubells, dues baixades al carrer, i mentre Manresa plena de cubells.

■ **Pap comercial:**

+ Les botigues han de fer PaP o els contenidors queden saturats. Cal ajustar molt bé l'horari de recollida a les necessitats dels comerços. Menys despesa de temps per als botiguers. Evitaria que les empreses deixin cartró apilat vora els contenidors. Més llocs de treball

- Deixar deixalles davant establiment/residències/escoles fa lleig

Contenidors intel·ligents:

+ Obliga a reciclar, permet esbrinar qui ho fa bé i qui no. Més pràctic, còmode, flexible quant a horaris, llibertat per decidir. Possibilita pagament per generació. Més higiènic: menys brutícia al carrer, t'has de guardar menys dies les deixalles a casa, i la vegada això implica destinar menys espai en unes cuines molt petites. Recollida més ràpida i econòmica. Ha de ser fàcil i no perjudicar els ciutadans que ja estan reciclant. Evita que persones regirin deixalles. Les noves tecnologies poden engrescar nous ciutadans a reciclar. Llevat de les excepcions, un cop per setmana de rebuig és suficient. Més facilitat per a persones que només viuen a Manresa entre setmana, o que per feina es passen dies fora de casa. Compaginar medi ambient i comoditat. El Pagament per generació pot motivar més ciutadans a reciclar. Molt més adequat per a blocs de pisos i per una ciutat gran. Hi ha gent que necessita baixar l'orgànica cada dia.

- Els contenidors no permeten reciclar als ocupes (no accés a la targeta).

Possible pudor de les compreses. 1 cop per setmana de rebuig no és suficient. Risc que incívics deixen bosses al carrer. Han d'estar més ben situats i totes les fraccions juntes. Difícil per a gent gran. Cal tolerància amb usos extrems del rebuig per emergències. Dificultat per controlar què tira cadascú dins el contenidor, i possibles enganys per alterar taxa. Risc que destrossin els contenidors. Es pot perdre la targeta fàcilment. Cal tenir present el cas de fills que baixen les deixalles de gent gran els dies que els van a veure, que no sempre coincideix amb el dia d'obertura del rebuig. Els excrements de gat no es poden guardar. Qui vol reciclar els envasos, ho té complicat amb una boca taaaan petita,

Altres reflexions:

- No qui "recicla millor" i "genera menys residus" és qui ho fa més bé: potser genera pocs residus al domicili perquè hi passa poques hores, o perquè viu sol. Les famílies, per exemple, o qui té menors (sobretot nadons) o majors dependents a càrrec sovint generen molts residus, i no per això "ho fan pitjor" de forma generalitzada). Cal ajudar i motivar a la gent a fer-ho bé, però no penalitzar de manera general a tothom que generi molts residus.
- Cal reduir residus comerços, sobretot plàstics
- Una casa amb una persona no pot pagar el mateix que una amb 4
- Reciclar més, amb poc espai a la cuina, implica llençar les deixalles més sovint
- Contenedors que et tornin diners. "Si ho faig bé, m'has de pagar i no pagar-te jo"
- Important separar famílies i activitats econòmiques, per esbrinar millor qui ho fa malament
- Reciclar és un petit gest contra el canvi climàtic
- Les llars d'infants i residències volen desfer-se dels bolquers a diari

- Preocupació per què fer amb els excrements d'animals
- Volia comentar de què l'orgànica la baixem un cop a la setmana perquè a casa tenim triturador orgànic a la pica de la cuina.
- Cal que els contenidors de tota la ciutat siguin iguals, o igual de moderns i pràctics (els de posterior es senten discriminats)
- Tenir present que hi ha gent que aprofita l'orgànica per a horts propis (no perjudicar-los amb la taxa per no utilitzar el contenidor marró)
- Actualment no es pot dormir bé amb el soroll que fan els camions de les escombraries Algunes nits passen fins a 4 camions
- Crec que si es dissenya el nou model d'una manera adequada es pot aconseguir incrementar el reciclatge, millorar la convivència amb la gestió de residus i establir un sistema de taxes més just.
- Estaria bé la possibilitat de llençar dos cops a la setmana escombraries a les famílies amb nadons i/o persones grans que facin servir bolquers.
- Crec que els residus que es generen a les activitats econòmiques s'haurien de gestionar des de la mateixa empresa tal com ho fan els tallers mecànics que han de gestionar els residus ells mateixos (lubricants, bateries,etc).
- Retorn d'envasos als supermercats
- Cal afegir identificació a les bosses
- Reaprofitar millor allò que va a la deixalleria
- Calen tallers i sensibilització a comerços
- Com ho farem els que som llogaters i paguem deixalles als propietaris?
- Què en faig dels excrements de gos quan surto a passejar si el contenidor és tancat?
- Quin incentiu tindrà si pago lloguer i no pago taxa d'escombraries?
- Gent que té compostadors en cases amb jardí
- Molèsties de sorolls al a nit, sobretot al barri antic (camions pujant marxa

enrere...)

Més informació sobre els resultats de l'enquesta a: <https://www.manresa.cat/residus/menu/9949/resultats>

Conclusions sessions participatives presencials:

Comerços, restaurants i altres activitats econòmiques:

En general, veuen bé la proposta de servei de recollida PaP, ja que molts ja l'estan utilitzant per a orgànica i paper-cartró. Però, tot i així, diversos mostren dubtes de la capacitat que es pugui prestar un bon servei que s'adapti a les seves necessitats, que consideren molt diferents d'uns establiments als altres.

■ **Freqüències:**

- Orgànica: necessiten servei diari per a la fracció orgànica.
- Rebuig: Molta disparitat respecte la fracció rebuig. Hi ha algun restaurant que pensa que quasi no en generen, mentre que hi ha altres (potser més tipus granges o bars on van a berenar mares amb nadons) que consideren que necessiten recollida diària.
- Vidre: pel que generen , i pel tipus de residu que és, pensen que el podrien acumular, però amb esdeveniments especials es pot disparar molt.
- Envasos: es poden acumular. Gran disparitat en la producció segons l'establiment.
- Paper-cartró: actualment és correcte.
- **Horari recollida:** s'ha d'afinar molt bé l'horari de recollida. En general, els restauradors diuen que no pot ser abans d'acabar el servei de cuinar, ni abans de què marxin els clients, ni després que hagin tancat l'establiment per no deixar massa temps el contenidor fora l'establiment. Per tant, si

es fa el migdia, al voltat de les 4. I a la nit, entre 11.30 i 12.30 h segons l'establiment. Els restauradors veuen factible fer una única recollida al dia. Bars de copes, o més tard, o l'endemà. Els comerciants, en general, preferirien que es recollissin deixalles abans de tancar, entre 20.00 i 22.00 h depèn de l'establiment.

- **Cubells o bosses:** la majoria prefereixen cubells, perquè permet acumular més i no haver de buidar tan sovint, i estalvia consum de bosses. Però també cal permetre que, aquells que no tenen gaire espai, puguin utilitzar bosses.
- **Accés a Contenedors Intel·ligents:**
  - En principi, qui té servei PaP no necessitaria utilitzar els contenidors. Només aquelles activitats que generin molts pocs residus, té sentit que utilitzin CI enlloc de PaP. Caldrà estudiar econòmicament què és més econòmic, per evitar encarir molt el servei anant a recollir massa bosses petites.
  - Un grup proposa que cada establiment pugui disposar d'una tarja, com a via d'escapada, per possibles emergències que puguin tenir.
- **Taxa justa:** en general, es veu bé. Els criteris no han de ser l'extensió de l'establiment, molt enganyós, i tampoc quants locals s'ocupen (ara qui ocupa dos locals petits adjacents paga el doble que algú amb un únic gran local). Caldria evitar perjudicar aquells establiments que, per la seva activitat, generen inevitablement residus no reciclables (per exemple, alguns tipus de papers setinats, etc.). Sobretot han de ser:
  - Fracció: el rebuig es paga més car que les altres fraccions. Algunes, haurien de ser gratuïtes.
  - Volum: com més volum recollit, més car.
  - Freqüència: en funció de la freqüència de recollida, es paga més. No perjudiquem, però, aquells productors de residus difícils de guardar per

podors (orgànica, sobretot peix, bolquers, etc.).

Domiciliària:

- Horari aportació: tot el dia, per gran diversitat d'horaris laborals i situacions familiars
- Dia: o divendres (per qui marxa de cap de setmana) o un altre dia entre setmana. El cap de setmana, o no s'hi és, o no es vol haver de sortir de casa, o preocupar-se pels residus. Sabent que molta gent aprofita que va a altres llocs (feina, escola, etc.) té molt més sentit entre setmana. Desig que cada ciutadà pugui decidir el seu dia.
- Excepcions: d'acord amb bolquers nadons i gent gran, cada dia de la setmana. Si són menys dies, repartir cubells estancs. Altres excepcions: famílies amb diverses dones en edat fèrtil. Preocupació per excrements i sorres de gats. Pensem-hi alguna solució.
- Horari recollida: a la majoria no els molestaven els sorolls, però podien entendre que a gent sí. Per tant, no hi hauria d'haver camions voltant més enllà de les 12. La majoria no vol, però, que afecti el trànsit, ni les terrasses, etc. Alguns opinen que, si hem d'anar reduint el trànsit en vehicle privat, no hauria de ser problema fer-ho a ple dia. Valorem recollida de dia fora d'hores punta (entrades i sortides a escoles i feina), especialment per aquells carrers que no siguin artèries principals de trànsit. Possible disseny de rutes que comencin a la tarda en perifèria i barris tranquils, i acabin al vespre-nit en llocs més cèntrics i transitats.
- Accés a una o més àrees de contenidors: es demana que es sigui restrictiu si això ha d'ajudar a controlar trampes i incivisme. Com a màxim, 2-3 àrees més properes. Però, per aquelles famílies amb excepcions, només 1 contenidor gris, i així es pot passar a recollir aquells contenidors concrets amb bolquers

2 vegades la setmana, i la resta només 1. A la perifèria de la ciutat: àrees tancades amb videocàmera.

- Taxa justa: sobretot cal gravar el rebuig, però cal no perjudicar les famílies amb excepcions; majoria, no consens, a favor que els amos d'animals paguin pel que generen, sense excepció;. Cal tenir en compte la dimensió de la família; renda (baixes, paguen menys, però no exemptes). Proposta de bonificació per ús de deixalleries.
- **Control d'accés:** gent gran prefereix targeta, o targeta-clauer; joves, mòbil. També es proposen bosses xipades/enganxines.

Taula resum principals conclusions del procés participatiu

RECOLLIDA COMERCIAL

TEMA	PROPOSTA INICIAL COMISSIÓ TÈCNICA	CONCLUSIÓ/PROPOSTA MAJORITÀRIA CIUTADANIA	ALTRES PROPOSTES I REPTES	PROPOSTA FINAL COMISSIÓ TÈCNICA	JUSTIFICACIÓ DEL CANVI O NO CANVI
Model	Pap comercial + CI domiciliaris	Acord majoritari			
Qui CI?	Petits generadors	Petits generadors	Targeta per emergències per cada establiment		
Quines fraccions?	Totes	Aquelles necessàries			
Cubells o bosses	Depèn del residu	Majoritàriament cubells + cartró plegat; excepció magatzems petits	Altres residus: capses plàstic, fullola, etc.; residus singulars		
Horaris i dies	Restaurants: migdia o vespre Comerços: migdia	Restaurants: 23-24h Comerciants: 20-22h, abans que tanquin			
Taxa justa	Volum i freqüència. (extensió per fer estimacions prèvies)	Fracció, volum, freqüència. No m ² .			

Taula resum principals conclusions del procés participatiu

RECOLLIDA DOMICILIÀRIA

TEMA	PROPOSTA INICIAL COMISSIÓ TÈCNICA	CONCLUSIÓ/PROPOSTA MAJORITÀRIA CIUTADANIA	ALTRES PROPOSTES I REPTES	PROPOSTA FINAL COMISSIÓ TÈCNICA	JUSTIFICACIÓ DEL CANVI O NO CANVI
Model	Pap comercial + CI domiciliaris	CI: suport aclaparador PaP comercial: suport majoritari			
Dia rebuig	indiferent	Dilluns o divendres	Es pot triar el dia?		
Quines fraccions?	Totes	Aquelles necessàries			
Horari aportació	Dia sencer o de 20 a 20 h	Dia sencer. Dependrà hora recollida.			
Horari recollida	Si és possible, de dia	Vespre, però no més enllà de les 12. Carrers tranquils de dia, carrers transitats el vespre.			
Accés a una o diverses àrees de contenidors	Totes	Una o, com a màxim, les 2-3 a la vora. Allò que ajudi més a detectar trampes. El 80% usa sempre mateixa àrea.			
Control d'accés	Targeta+mòbil	Targeta+mòbil	Targeta-clauer		
Excepcions	Bolquers nadons i gent gran	Bolquers nadons i gent gran	Compreses famílies amb diverses dones; excrements de gat		
Taxa justa	Sí. Accessos, membres família, rendes?	Oi tant. Accessos, família, no perjudicar ciutadans amb excepcions bolquers, rendes baixes	Com repercutir a llogaters, si qui paga és propietari?		